

R O M A N I A
MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
Str. Gen. Berthelot 28-30, Bucuresti – 70738, Tel.& Fax. (+40 1) 310.4214/3145420

Limba și literatura franceză

Programa pentru

- examenul de definitivare în învățământ
- obținerea gradului didactic II

Tematica pentru

- obținerea gradului didactic I

Aprobate prin
Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3442/ 21.03.2000

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE

**PROGRAMA NATIONALA
PENTRU FORMAREA CONTINUA A PROFESORILOR DE LIMBA FRANCEZA**

- PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVATAMÂNT
- PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE GRADUL II
- TEMATICA LUCRARILOR METODICO-STIINTIFICE PENTRU OBTINEREA GRADULUI DIDACTIC I
- TEMATICA PENTRU CURSURILE DE PERFECTIONARE PERIODICA

NOTA DE PREZENTARE

Programa se adreseaza profesorilor de limba franceza din învățământul preuniversitar care se prezinta la examenele pentru obtinerea gradelor didactice (definitivat, gradul II, gradul I) si la cursurile de formare continua (perfectionare) organizate periodic.

Documentul cuprinde:

- Programa pentru examenul de definitivare;
- Programa pentru examenul de gradul II;
- Tematica generala pentru lucrarile metodico-stiintifice în vederea obtinerii gradului I;
- Tematica generala pentru cursurile de formare continua (perfectionare).

Toate programele si tematicile au fost elaborate tinându-se seama de propunerile venite din partea centrelor universitare care organizeaza activitati de formare continua si a inspectoratelor scolare judetene. Ele au fost în acelasi timp corelate cu noul Curriculum national pentru limba franceza, cu Ghidul de evaluare elaborat de MEN si cu Cadrul European Comun de Referinta pentru Limbile Moderne al Consiliului Europei, ca si cu alte lucrari recente din domeniile de referinta.

Programele reprezinta o formula de tranzitie, pâna la definitivarea Curriculum-ului National de formare continua a profesorilor.

Au fost urmarite formarea si structurarea competentelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea limbii franceze în învățământul preuniversitar. Competentele vizate cu precadere au fost:

I.1. Competente pentru îndeplinirea eficienta a unui rol social

- competenta de a fi proactiv
- competenta de a elabora obiective si de a anticipa rezultatele
- competenta de relationare interpersonală si de comunicare sinergica
- competenta de autoreînnoire echilibrata

I.2. Competente pentru profesia de cadru didactic

A. Competente de baza

- comunicativitatea
- empatia
- învățarea
- conducerea - analiza, diagnoza, prognoza, proiectarea, organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea, decizia
- valorizarea continutului
- cercetarea si inovarea practicii scolare si extrascolare

- cunoasterea elevului
- creativitatea

B. Profilul de competenta al cadrului didactic

B.1. Competenta în specialitate

- *la nivel teoretic: competentele de*
 - a asimila continutul stiintific propriu disciplinei predate
 - a realiza corelatii intra-, inter- si pluridisciplinare
 - a prelucra, actualiza, esentializa, ilustra, reprezenta si dezvolta continutul
 - a surprinde valentele formative ale continutului
- *la nivel operational: competentele de*
 - a structura asimilarea continuturilor
 - a dirija asimilarea tehnicilor de activitate intelectuala odata cu informatiile
 - a forma modul de gândire specific disciplinei predate si modul de gândire sistemic
 - a valoriza continutul obiectului de învățământ
 - a comunica fluent, expresiv si coerent
- *la nivel creator: capacitatile de*
 - a adapta continuturile specificului dezvoltarii psihice stadiale a elevilor
 - a stimula dezvoltarea maximala a potentialului fiecarui elev
 - a promova învățarea participativa, anticipativa, societala, creatoare
 - a dirija surprinderea si rezolvarea problemelor
 - a dezvolta continuturile si strategiile didactice

B.2. Competente metodice

- *la nivel teoretic: competentele de*
 - a asimila continutul didacticii de specialitate
 - a realiza corelatii între continuturile asimilate
 - a adapta si dezvolta continuturile în situatii educationale specifice
 - a înțelege obiectivele actuale ale predarii limbii franceze
 - a înțelege raporturile între disciplinele psihopedagogice si didactica de specialitate
- *la nivel operational: competentele de*
 - a analiza si decide modul de aplicare a teoriei didactice în situatii educationale specifice
 - a personaliza continuturile
 - a proiecta activitati scolare si extrascolare adecvate
 - control, evaluare si reglare-autoreglare

- a forma la elevi capacitati de cooperare, comunicare, gândire creatoare, control, autoapreciere si autoreglare etc.
- a forma si dezvolta motivatia pentru învățarea limbii franceze
- *la nivel creator: capacitatile de*
 - empatie
 - adaptare la situatii atipice
 - a inova practica educativa
 - a dezvolta aptitudinile, talentele elevilor
 - sociabilitate si cooperare

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE DEFINITIVARE

Limba franceza:

1. Sistemul vocalic si consonantic al limbii franceze contemporane; caracteristici articulatorii.
2. Decupajul lantului vorbirii; jonctiuni vocalice si consonantice; intonatia limbii franceze.
3. Categoriile verbale: modul, timpul, diateza.
4. Grupul Nominal: GN simplu si GN complex; clase de determinanti nominali; particularitati de constructie.
5. Fraza franceza:
 - fraza simpla, binara si ternara; realizatorii GN1; realizatorii GV; complementele de obiect direct si indirect, complementul prepositional, numele predicativ (*l'attribut*); pronominalizarea (pronumele complemente).
 - fraza complexa: circumstantii spatio-temporali, conditionali, concesivi si finali.
 - tipurile de fraza: fraza interogativa, negativa si injonctiva.
6. Relatiile semantice în semantica lexicala: polisemia, sinonimia, antonimia.
7. Elemente de analiza discursului:
 - actele de limbaj - tipologie, enunturi-tip de realizare a diferitelor tipuri de acte;
 - tipuri de discurs/text: epistolar, descriptiv, narativ, incitativ, argumentativ - caracteristici generale, moduri de structurare în perspectiva aplicatiilor didactice.

NB: Pentru toate subiectele de mai sus, se va acorda o atentie speciala dificultatilor de achizitie specifice elevilor român; subiectele vor fi tratate în special din perspectiva aplicarii la clasa.

Bibliografie:

- Chevalier, J-C., Grammaire Larousse du français contemporain, Paris, Larousse, 1986
- Cristea, T., Grammaire structurale du français contemporain, EDP, 1979
- Cristea, T., Linguistique et techniques d'enseignement, TUB, 1984
- Draghicescu, J., Phonétique française appliquée et exercices, EDP, 1980
- Ducrot, O., Schaeffer, J-M., Nouveau dictionnaire encyclopédique des sciences du langage, Paris, Seuil, 1995 (sau trad. rom., Ed. Babel, 1996)
- Florea, L-S., Le verbe français, Ed. Babel, Bucuresti, 1996

Galatanu, O., *Actes de langage et didactique du français langue étrangère*, TUB, 1984
Magureanu, A., *La sémantique lexicale*, TUB, 1984
Pavel, M., *Théorie et pratique de la phonologie du français*, Ed. Univ. Al.I. Cuza, Iasi, 1996
Popescu, I., *Sémantiques*, Iasi, 1998
Riegel, M., Pellat, J-C., Rioul, R., *Grammaire méthodique du français*, PUF, 1996
Tutescu, M., *Précis de sémantique française*, EDP, Bucuresti, 1979
Visan, V., *Cours de phonétique française*, Universitatea Bucuresti, 1994

Literatura franceza:

1. Repere în literatura secolului XIX:
 - romantismul si poezia romantica: Lamartine, Hugo.
 - poetica realismului si nasterea romanului modern: Balzac, Stendhal, Flaubert.
 - transformarea conceptului de poezie: Baudelaire, Rimbaud.
2. Repere în literatura secolului XX:
 - reformatorii romanului: Proust, Gide.
 - generatia etica: Saint-Exupéry, Camus, Malraux.
 - noii clasici: Michel Tournier, Marguerite Yourcenar.

Bibliografie:

Albéres, M., *Histoire du roman moderne*, Albin Michel, Paris, 1967
Baciu, V., *Albert Camus et la condamnation a mort*, Ed. Junimea, Iasi, 1998
Béguin, A., *L'âme romantique et le rêve* (trad. rom. , Ed. Univers, 1970)
Bratu, F., *Le réalisme français. Balzac et Stendhal*, Ed. Junimea, Iasi, 1998
Bratu, F., *Proust. Cunoastere si discurs*, Ed. Junimea, Iasi, 1997
Friedrich, H., *Structura liricii moderne*, ELU, Bucuresti, 1969
Girard, R., *Mensonge romantique et vérité romanesque*, Grasset, 1961
Goga, Y., *Tendances du roman français au XXe siècle*, EuroTami Press, Cluj, 1998
Poulet, G., *Etudes sur le temps humain*, Ed. du Rocher, Paris, 1976
Raymond, M., *De la Baudelaire la supraréalisme*, (trad. rom.), Univers, Bucuresti, 1970

Raimond, M., *Le roman français depuis la Révolution*, Armand Colin, 1967

Richard, J-P., *Etudes sur le romantisme*, Seuil, Paris, 1975

Sabatier, R., *Histoire de la poésie française*, Albin Michel, Paris, 1982 - 1988

Van Tieghem, Ph., *Les grandes doctrines littéraires en France*, PUF, 1968

Histoire de la littérature française, coord. Angela Ion, EDP, 1982

Création et devenir dans la littérature française du XXe siècle, TUB, 1989

Didactica limbii franceze:

1. Obiectivele învățării limbii franceze conform Curriculum-ului National actual.
2. Formarea competențelor de receptare a mesajului oral și de exprimare orală.
3. Formarea competențelor de receptare a mesajului scris și de exprimare în scris.
4. Achiziții în domeniul elementelor de construcție a comunicării: fonetica și ortografie; lexic; gramatică.
5. Metodologia comunicativă; activități comunicative și de creativitate.
6. Elemente de cultură și civilizație; achiziții în domeniul valorilor și atitudinilor.
7. Tehnici de evaluare.
8. Elaborarea de proiecte și scenarii pentru secvențe și unități didactice.

Bibliografie:

Cristea, T., *Linguistique et techniques d'enseignement*, TUB, 1984

Ilie, I., Nica, T., *Tradition et modernité dans la didactique du français langue étrangère*, Pitesti, 1996

Muresan, M., *Didactique du français langue étrangère*, Ed. Univ Al.I.Cuza Iasi, 1987

Roman, D., *La didactique du français langue étrangère*, Ed. Umbria, 1994

Tagliante, C. *Techniques de classe: La classe de langue*, CLE International, 1994

Tagliante, C., *L'Evaluation*, CLE International, 1996

Curriculum National: Programme scolaire pentru clasa a IIIa - aVIIIa, MEN, CNC, 1999

Curriculum National: Programme scolaire pentru clasa a Xa, MEN, CNC, 1999

Ghid de evaluare pentru limba franceza, MEN, 1999

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE GRADUL II

Limba franceza

1. *Elemente de gramatica contrastiva franco-româna:*

1.1. Sintaxa frazei simple:

1.1.1. Grupul Nominal: convergente si divergente în structurarea GN₁(relativizarea, pronominalizarea); dificultati de achizitie.

1.1.2. Grupul Verbal: convergente si divergente în structurarea GV (determinantii obligatorii : realizatori, pronominalizare); dificultati de achizitie.

1.2. Sintaxa frazei complexe: circumstantii de cauza, consecinta, conditie, concesie. Convergente si divergente; dificultati de achizitie.

1.3. Tipurile de fraza: fraza interogativa, fraza negativa, fraza emfaticizata, fraza impersonala. Convergente si divergente; dificultati de achizitie.

2. *Elemente de pragmatica:*

2.1. Modalitatile de enunt: modalitatile epistemice si deontice.

2.2. Analiza discursului: discursul narativ, discursul descriptiv, discursul argumentativ; Discursul raportat. Elemente specifice ale diferitelor tipuri de discurs (forme verbale, raporturi temporale, conectori).

Bibliografie:

Agrigoroaiei, V., Gherasim, P.: *Catégories grammaticales et contrastivité*, Ed. Glasul Bucovinei, Iasi, 1995

Cristea, T. *Eléments de grammaire contrastive*, EDP, 1977

Cristea, T., *Grammaire structurale du français contemporain*, EDP, 1979

Cristea, T., Cunita, A., *Etudes contrastives: énonciation et contrastivité*, TUB, 1983

Chevalier, J-C., *Grammaire Larousse du français contemporain*, Paris, Larousse, 1986

Ducrot, O., Schaeffer, J-M., *Nouveau dictionnaire encyclopédique des sciences du langage*, Paris, Seuil, 1995 (sau trad. rom., Ed. Babel, 1996)

Riegel, M., Pellat, J-C., Rioul, R., *Grammaire méthodique du français*, PUF, 1996

Tutescu, M., *L' Argumentation*, Ed.Univ. Bucuresti, 1999

Literatura franceza:

Evolutia si transformarea discursului literar. Discursuri literare reprezentative.

1. Discursul liric: Villon, Ronsard, Baudelaire, Apollinaire, Prévert.

2. Discursul narativ: fabula (La Fontaine); nuvela si romanul (Voltaire, Balzac, Zola, Proust, Malraux, Camus, M. Duras).
3. Discursul dramatic: tragedia clasica (Racine), comedia (Moliere), drama romantica (Hugo), teatrul sec. XX (Ionesco, Becket).

Bibliografie:

- Albères, M., *Histoire du roman moderne*, Albin Michel, Paris, 1967
- Baciu, V., *Albert Camus et la condamnation a mort*, Ed. Junimea, Iasi, 1998
- Bratu, F., *Proust. Cunoastere si discurs*, Ed. Junimea, Iasi, 1997
- Friedrich, H., *Structura liricii moderne*, ELU, Bucuresti, 1969
- Lascu-Pop, R., *Le discours littéraire dans la France des Lumières*, Ed. Libra, Bucuresti, 1997
- Pânzaru, I., *Introduction a l' étude de la littérature médiévale française*, Ed.Univ. Bucuresti, 1999
- Pârvan, G., *Poetes français du XXe siècle*, Ed. Paralela 45, 1999
- Poulet, G. *Etudes sur le temps humain*, Ed. du Rocher, Paris, 1976
- Raymond, M., *De la Baudelaire la supraréalisme*, (trad. rom.), Univers, Bucuresti, 1970
- Raimond, M., *Le roman français depuis la Révolution*, Armand Colin, 1967
- Richard, J-P., *Etudes sur le romantisme*, Seuil, Paris, 1975
- Sabatier, R., *Histoire de la poésie française*, Albin Michel, Paris, 1982 - 1988
- Van Tieghem, Ph., *Les grandes doctrines littéraires en France*, PUF, 1968
- Toma, D., *Du baroque au classicisme*, Ed. Babel, 1998
- Histoire de la littérature française, coord. Angela Ion, EDP, 1982
- Création et devenir dans la littérature française du XXe siècle, TUB, 1989

Didactica limbii franceze:

1. Relatia programa - manual - alte resurse în proiectarea didactica.
2. Strategii si tehnici de formare a competentei de receptare a mesajului oral / scris (utilizarea documentelor autentice, tehnici de lectura a imaginii / textului).

3. Strategii si tehnici de formare a competentei de exprimare orală / în scris (producerea de discurs si text, de la jocul de rol la expunerea orală si la eseul scris).
4. Activitati ludice si de creativitate.
5. Elaborarea de materiale didactice pentru diverse situatii de învățare (structuri lexicale si gramaticale, activitati comunicative, elemente de civilizatie).
6. Strategii si tehnici de evaluare.

Bibliografie:

- Bérard, E., *L'approche communicative*, CLE International, 1991
- Cristea, T., *Linguistique et techniques d' enseignement*, TUB, 1984
- Galisson, R., Coste, D., *Dictionnaire de didactique des langues*, Hachette, Paris, 1976
- Ilie, I, Nica, T., *Tradition et modernité dans la didactique du français langue étrangere*, Pitesti, 1996
- Muresan, M., *Didactique du français langue étrangere*, Ed. Univ Al.I.Cuza Iasi, 1987
- Roman, D., *La didactique du français langue étrangere*, Ed. Umbria, 1994
- Tagliante, C. *Techniques de classe: La classe de langue*, CLE International, 1994
- Cadre européen commun de référence pour l'enseignement des langues, Conseil de l'Europe, 1998
- Colectia revistei Le français dans le monde
- Curriculum National: Programme scolaire pentru clasa a IIIa - aVIIIa*, MEN, CNC, 1999
- Curriculum National: Programme scolaire pentru clasa a Xa*, MEN, CNC, 1999
- Ghid de evaluare pentru limba franceza*, MEN, 1999

NB. Bibliografiile pentru examenele de definitivare si de gradul II vor fi consultate selectiv, în functie de temele mentionate în programe. Fiecare centru organizator de cursuri de pregatire pentru definitivare si gradul II va alege si/sau propune lucrari disponibile pe plan local.

**TEMATICA PENTRU LUCRARILE METODICO-STIINTIFICE
ÎN VEDEREA OBTINERII GRADULUI DIDACTIC I**

1. Predarea gramaticii:

- 1.1. gramatica implicita / gramatica explicita;
- 1.2. gramatica limbii scrise / gramatica limbii vorbite;
- 1.3. progresia gramaticala;
- 1.4. aspecte ale gramaticii în abordare contrastiva franco - româna;
- 1.5. tratamentul erorilor gramaticale;
- 1.6. gramatici ale textului.

2. Predarea textului literar:

- 2.1. Elemente de literatura franceza (teme, autori, personaje etc.) în activitati în clasa si în afara clasei;
- 2.2. Textul literar ca document autentic;
- 2.3. Tehnici de lectura a textului literar;
- 2.4. Tehnici de scriere creativa.

3. Predarea culturii si civilizatiei:

- 3.1. Aspecte ale culturii si civilizatiei franceze contemporane;
- 3.2. Cultura si istorie;
- 3.3. Cultura si mentalitati;
- 3.4. Aspecte ale francofoniei.

4. Evaluarea manualelor si auxiliarelor didactice:

- 4.1. Modele teoretice, metalimbaj;
- 4.2. Progresia: continuturi lexicale, continuturi gramaticale, aspecte tematice etc;
- 4.3. Formarea si dezvoltarea competentelor de receptare si de exprimare;
- 4.4. Structurarea unitatilor didactice;
- 4.5. Elemente de continut în predarea precocă;
- 4.6. Instrumente si tipuri de evaluare.

5. Elaborarea de curriculum la decizia scolii.

6. Traducerea didactica.

7. Aspecte ale predarii limbii franceze în învățământul vocational si profesional.

NB. Tematica are caracter orientativ. Alte teme pot fi propuse atât de către candidați cât și de către cadrele didactice universitare care conduc lucrări de gradul I.

Conform instructiunilor MEN, lucrarile de gradul I vor cuprinde în proportie de 2/3 capitole aplicative (elaborare de unitati si module didactice, experiment didactic în cadrul clasei si/sau în afara clasei).

**TEMATICA PENTRU CURSURILE DE FORMARE CONTINUA
(PERFECTIONARE) ORGANIZATE PERIODIC.**

1. Noul curriculum scolar pentru limba franceza si noile manuale (curs-atelier).

2. Pedagogia creativitatii: elemente teoretice; tehnici de creativitate scrisa si orala (curs-atelier).

3. Exploatarea didactica a documentului autentic (scris, audiovizual, iconografic): elemente teoretice; tehnici de prelucrare si exploatare a documentului autentic în functie de public si obiective (curs-atelier).

4. Tehnici de clasa:

4.1. Tehnici de receptare a mesajului oral si de exprimare orala (curs-atelier);

4.2. Tehnici de receptare a mesajului scris si de exprimare în scris (curs-atelier).

5. Raportul activitati comunicative - sistematizare lingvistica în elaborarea unitatilor didactice (curs-atelier).

6. Strategii de organizare a activitatii didactice (*gestion de la classe*): organizarea timpului si a spatiului, activitati individuale / activitati de grup, gestionarea situatiilor conflictuale, profesorul ca animator si moderator (studii de caz, simulari, dezbateri).

7. Pedagogia erorilor în predarea limbii franceze: elemente teoretice; tehnici de detectare, corectare si prevenire a erorilor (curs-atelier).

8. Strategii si tehnici de evaluare: tipuri de evaluare; elaborarea de instrumente de evaluare valide (curs-atelier).

NB: Centrele care organizeaza activitati de formare continua pot selecta dintre temele de mai sus pe cele pe care le considera potrivite sau pot propune alte teme; de asemenea, se poate face o selectie a temelor în functie de optiunile cursantilor (carora le va fi trimisa tematica spre consultare, cu un interval de timp rezonabil înainte de începerea cursurilor).